

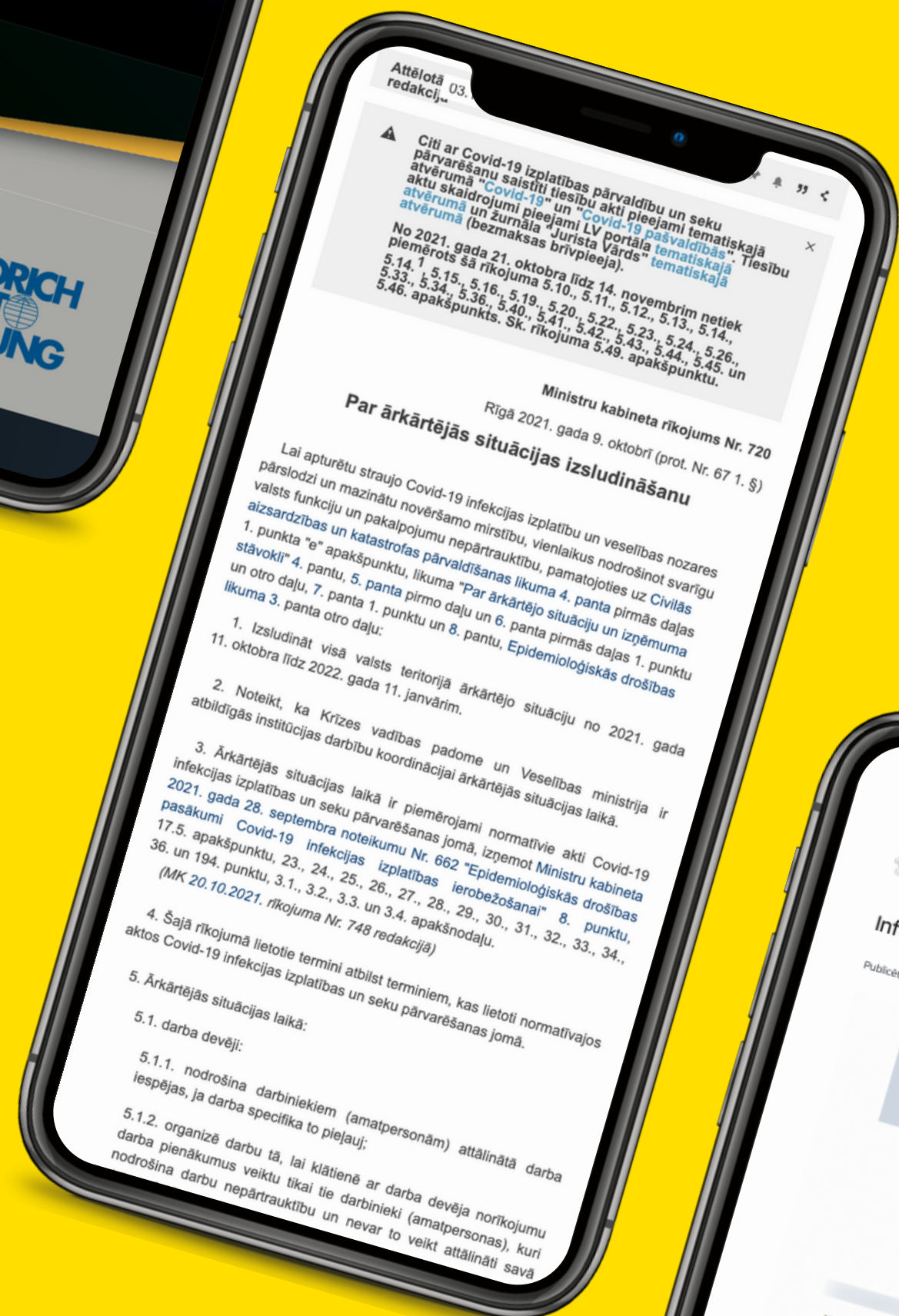
Darba tiesības ārkārtējās situācijas laikā

Kaspars Rācenājs

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
jurists

www.arodbiedribas.lv

kaspars@lbas.lv
29800530

Attālinātais darbs

MK rīkojums Nr. 720

Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu [11.10.2021 - 11.01.2022]

5.1. darba devēji:

5.1.1. nodrošina darbiniekiem (amatpersonām) attālinātā darba iespējas, ja darba specifika to pieļauj;

5.1.2. organizē darbu tā, lai klātienē ar darba devēja norīkojumu darba pienākumus veiktu tikai tie darbinieki (amatpersonas), kuri nodrošina darbu nepārtrauktību un nevar to veikt attālināti savā dzīvesvietā;

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.4 pants*

[..] darba devējs nodrošina attālinātā darba iespējas nodarbinātajiem, ja darba specifika to pieļauj.

*Spēkā no 06.11.2021

tikai ar sertifikātu [tests neder]

no 15.11.2021

- 5.3 valsts un pašvaldību institūciju (tai skaitā kapitālsabiedrību) darbinieki un amatpersonas [klātiene / attālināti]

- 5.7 darba devējs izvērtē katra darbinieka (amatpersonas), tostarp brīvprātīgo un personu ar ārpakalpojuma līgumiem, darba (amata) pienākumus un darba apstākļus klātienē, nosakot inficēšanās risku un iespējamo risku citu cilvēku veselībai. Pamatojoties uz minēto inficēšanās risku izvērtējumu darba vietā, vērtējot katru gadījumu individuāli un ņemot vērā samērīguma, tiesiskuma un vienlīdzības principu, pieprasa, lai darbiniekam (amatpersonai) būtu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts, ja pastāv kāds no minētajiem apstākļiem:

5.7.1. ja darbinieks (amatpersona) darba (amata) pienākumu pildīšanas laikā ir tiešā saskarsmē ar klientiem, nonāk fiziskā kontaktā vai ilgstoši atrodas tuvāk par diviem metriem no klienta vai vairāki darbinieki (amatpersonas) darba (amata) pienākumus veic ilgstošā savstarpējā saskarsmē, nonāk fiziskā kontaktā vai ilgstoši atrodas tuvāk par diviem metriem;

5.7.2. ja darbiniekam (amatpersonai) ir paaugstinātas iespējas inficēties, atrodoties tiešā saskarsmē un kontaktējoties ar lielu skaitu personu, kuru veselības stāvoklis nav zināms;

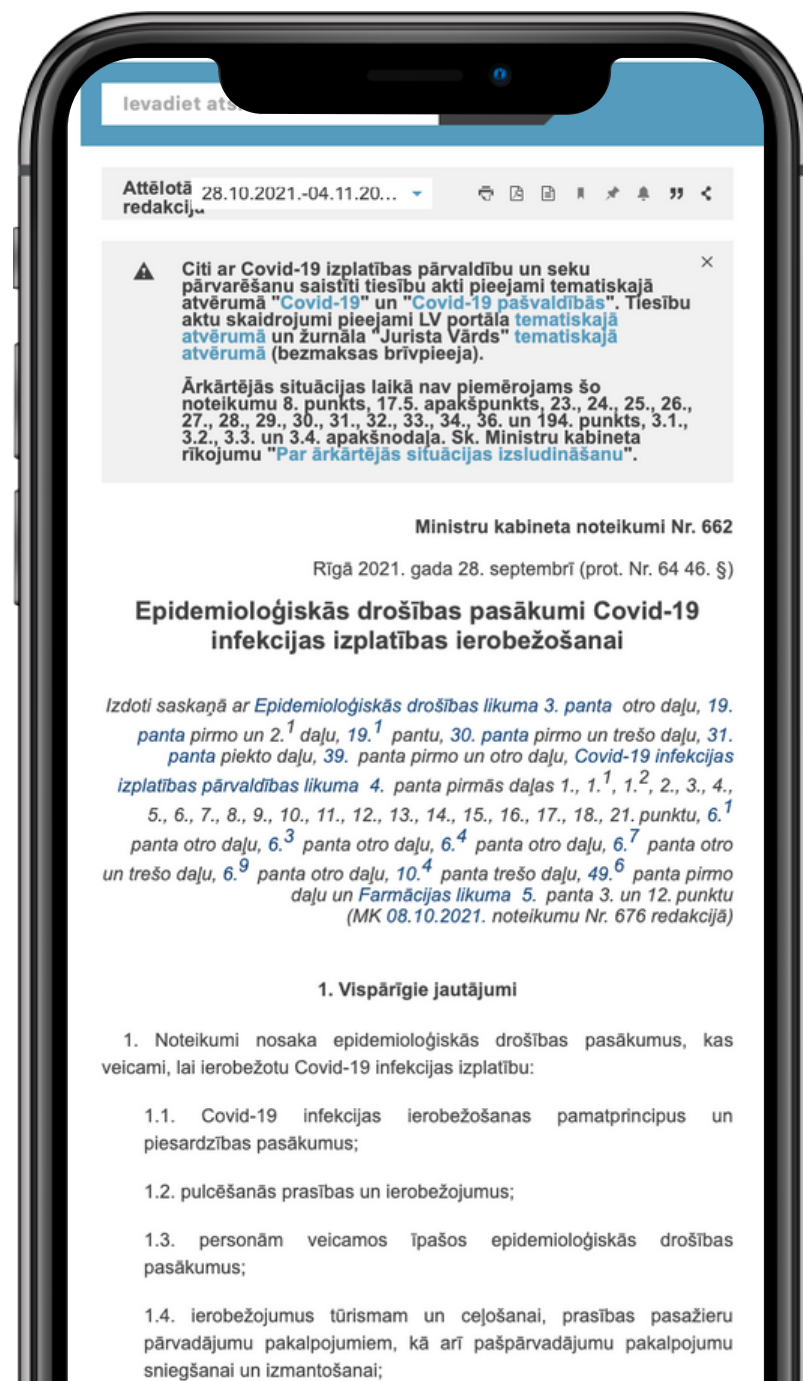
5.7.3. ja darbinieka (amatpersonas) klātienē darba (amata) pienākumi ir kritiski svarīgi sabiedrībai, kā arī uzņēmuma vai iestādes darbības nepārtrauktības nodrošināšanai;

no 15.12.2021

- 5.7.1 visi pārējie, kas strādā klātienē

no 12.01.2022 tikai ar sertifikātu [tests neder]

24

Darbinieks, kā arī brīvprātīgais darbinieks un persona, kas nodarbināta uz ārpakalpojuma līguma pamata, darba (amata, dienesta) pienākumus klātienē var veikt, ja tai ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

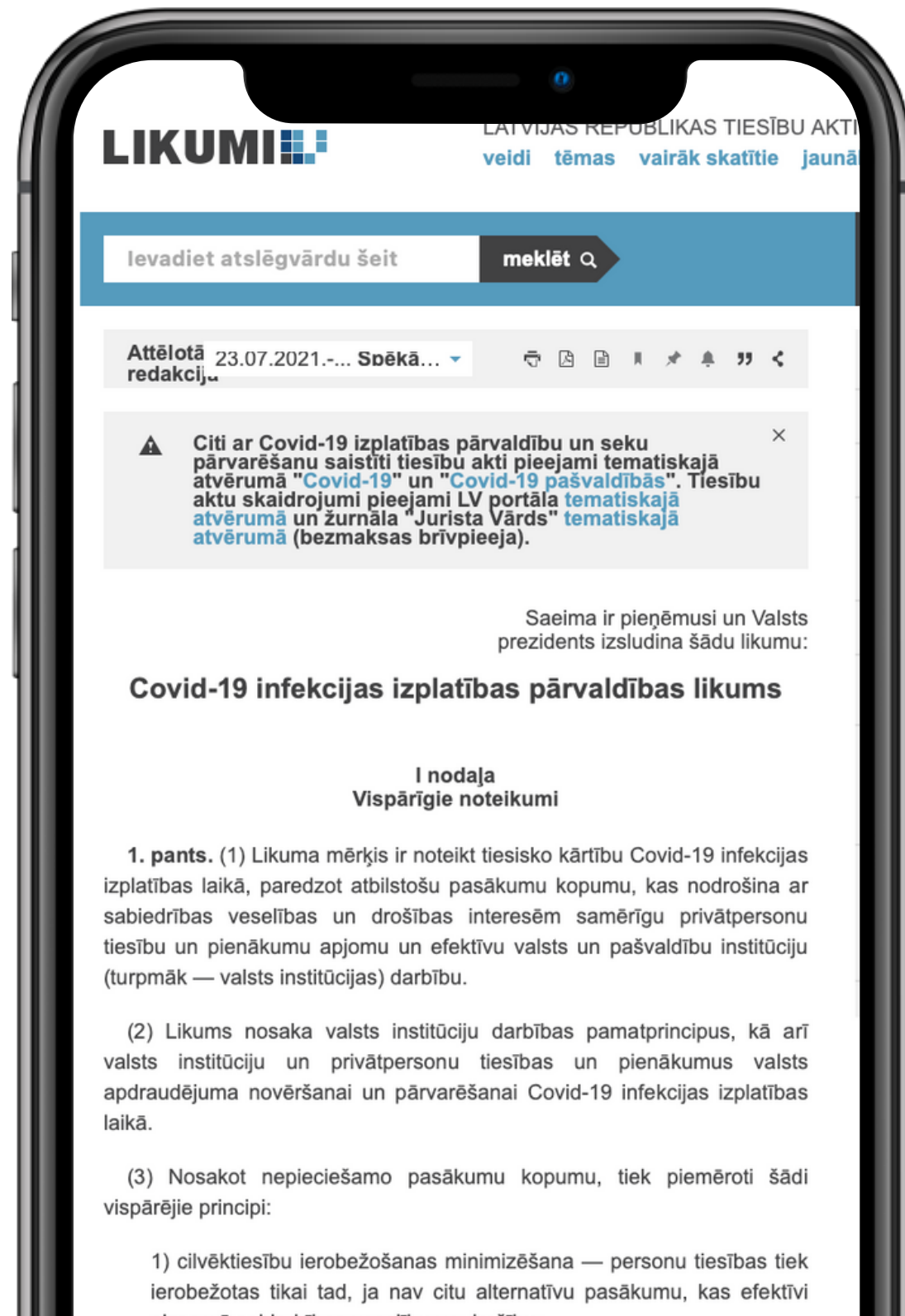
Valsts un pašvaldības institūcijas (tai skaitā kapitālsabiedrības) darbinieks (amatpersona) darba (amata, dienesta) pienākumus neatkarīgi no to veikšanas vietas var veikt, ja tam ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

25

Darba devējs nepielaiž šo noteikumu 24. punktā minēto personu pie darba (amata, dienesta) pienākumu veikšanas, ja tā nav uzrādījusi vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

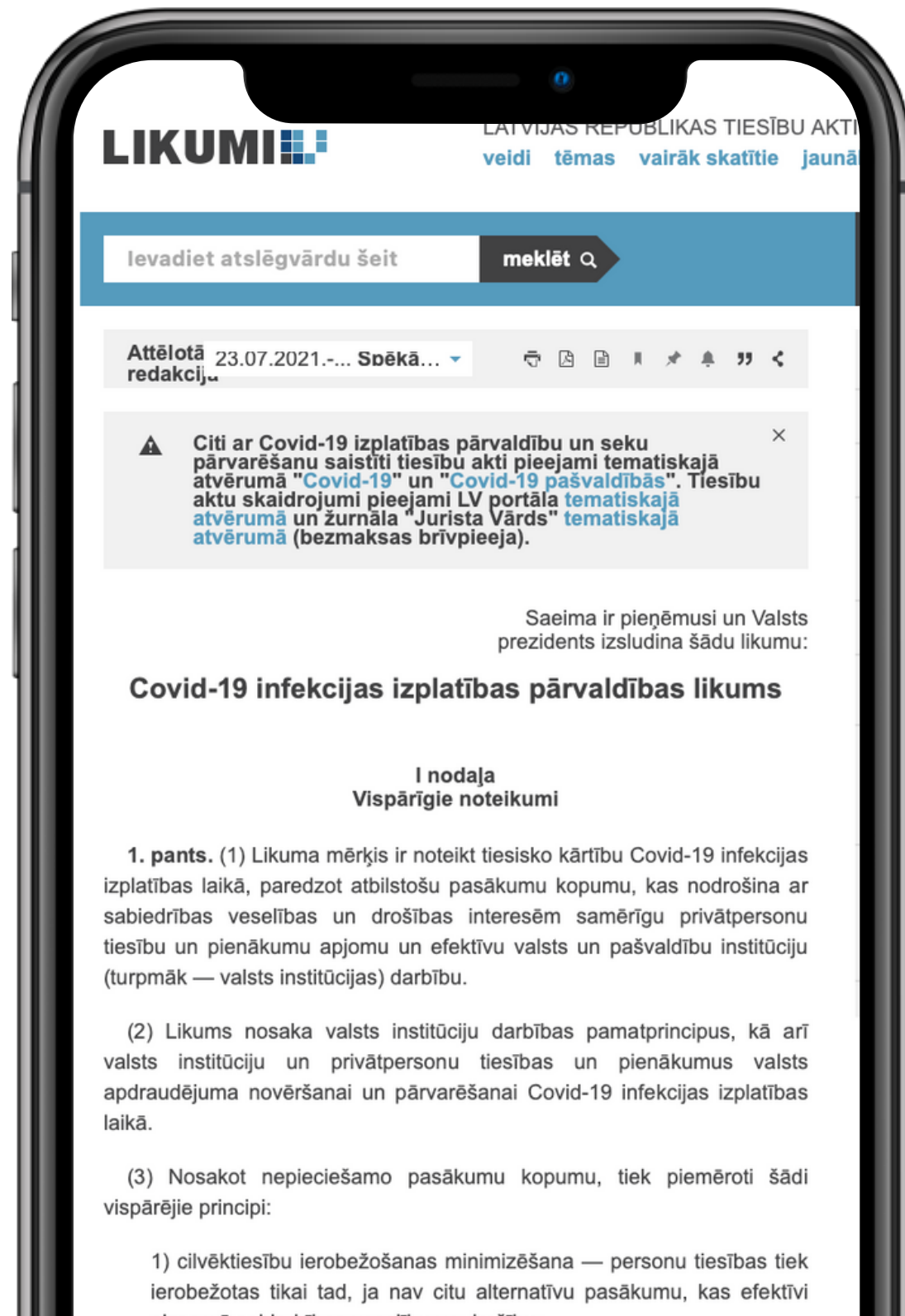

- 1 Darba devējs nosaka darbinieku amatus vai kategorijas, uz kurām attiecas normatīvo aktu prasības un nosacījumi par vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta nepieciešamību, un informē par to darbiniekus (amatpersonas).

Darbiniekiem (amatpersonām) ir pienākums informēt darba devēju par vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta esību un uzrādīt minēto sertifikātu darba devējam tā noteiktajā kārtībā.

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

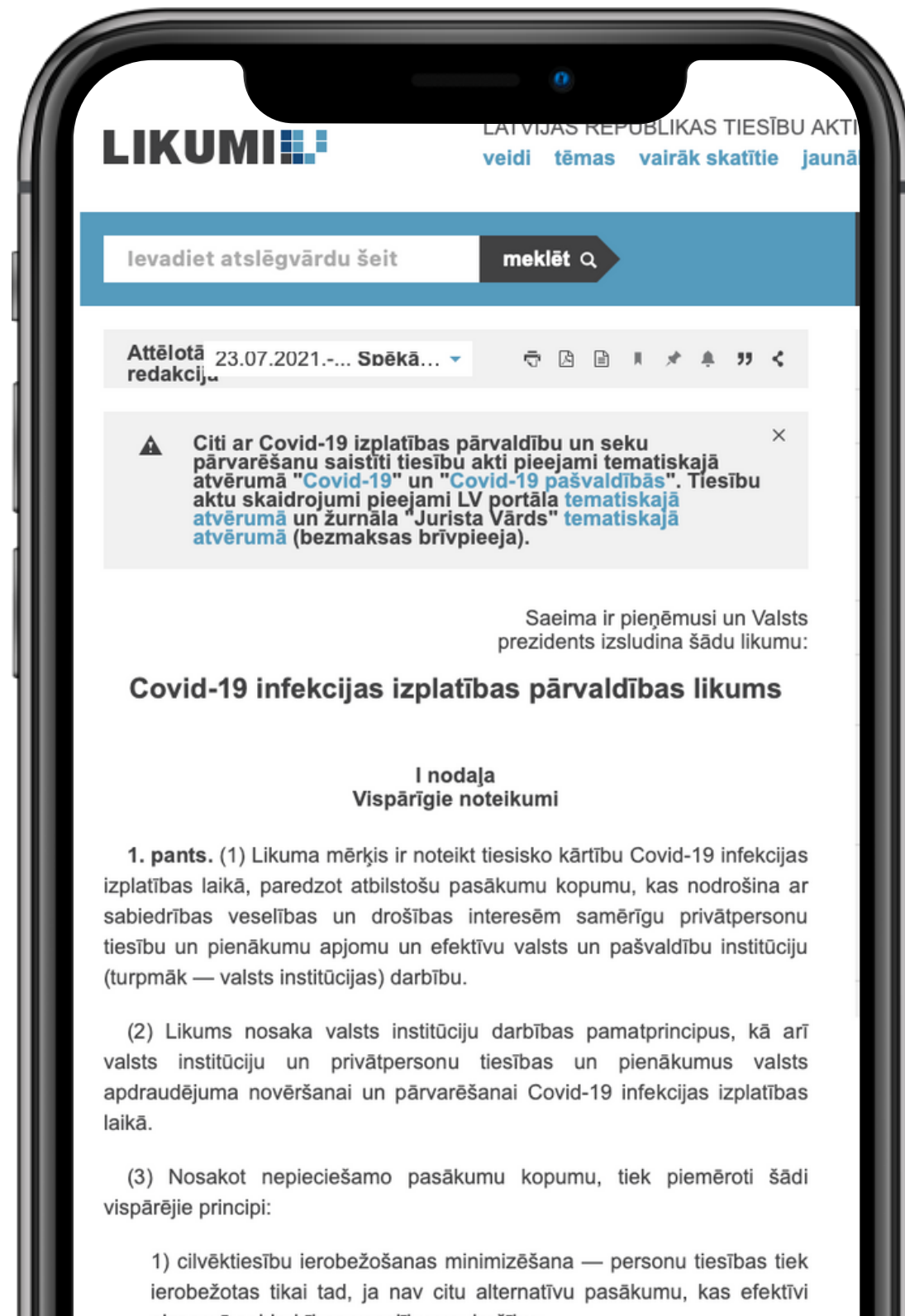

2

Ja darbinieks (amatpersona) nav ieguvis vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, kas nepieciešams darba (amata, dienesta) pienākumu pildīšanai, tas ir pietiekams pamats uzskatīt, ka attiecīgā persona neatbilst veicamajam darbam (amatam).

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

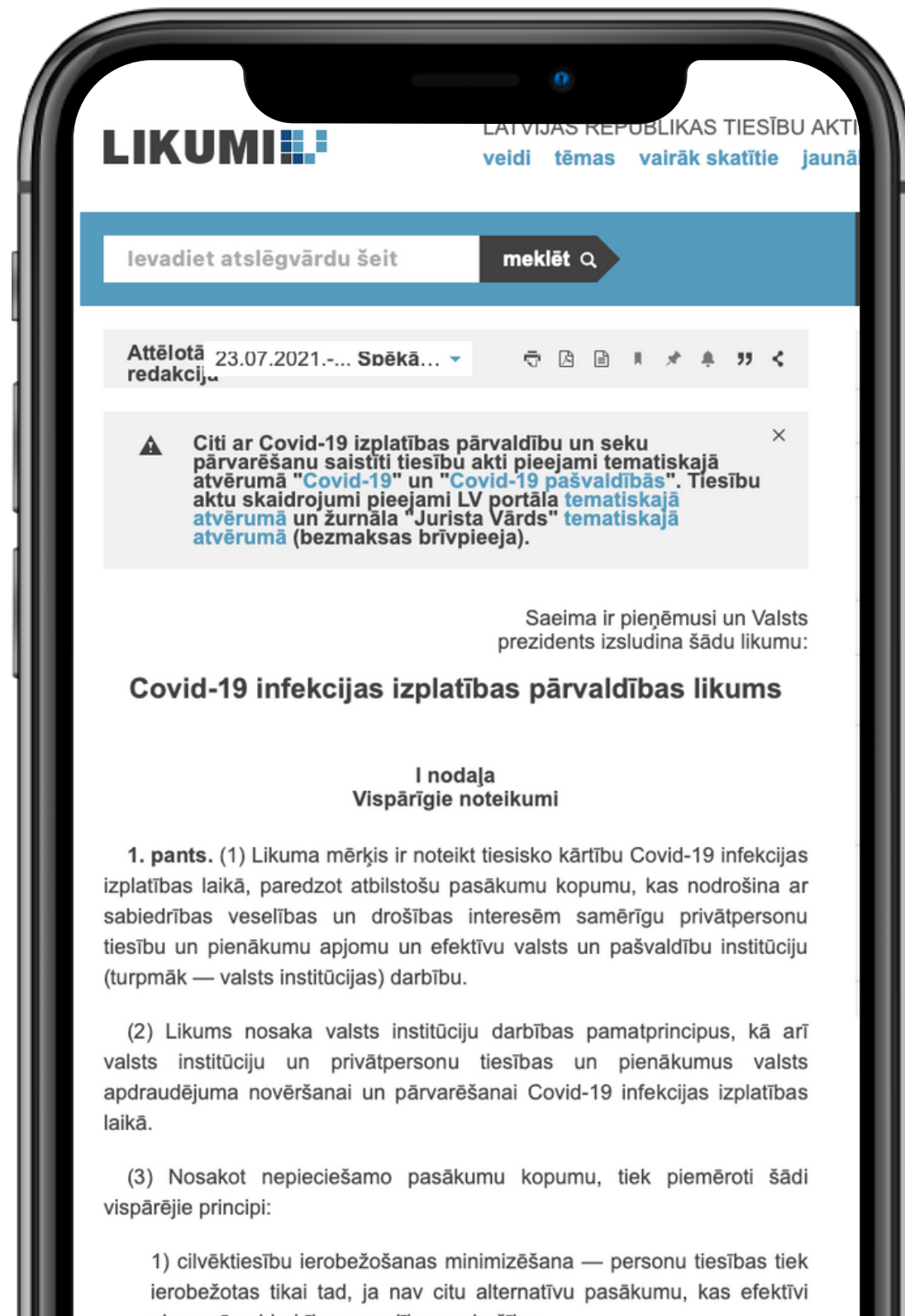
3

Ja normatīvajos aktos paredzēto prasību vai citu objektīvu iemeslu dēļ darbinieku (amatpersonu) nav iespējams pārcelt citā amatā vai nodrošināt darbu attālināti, līdz brīdim, kad iegūst sertifikātu, drīkst atstādināt (max. 3 mēn.) vai noteikt dīkstāvi darbinieka vainas dēļ.

Ir tiesības, bet nav pienākuma saglabāt darba samaksu (valsts pārvaldē nedrīkst).

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

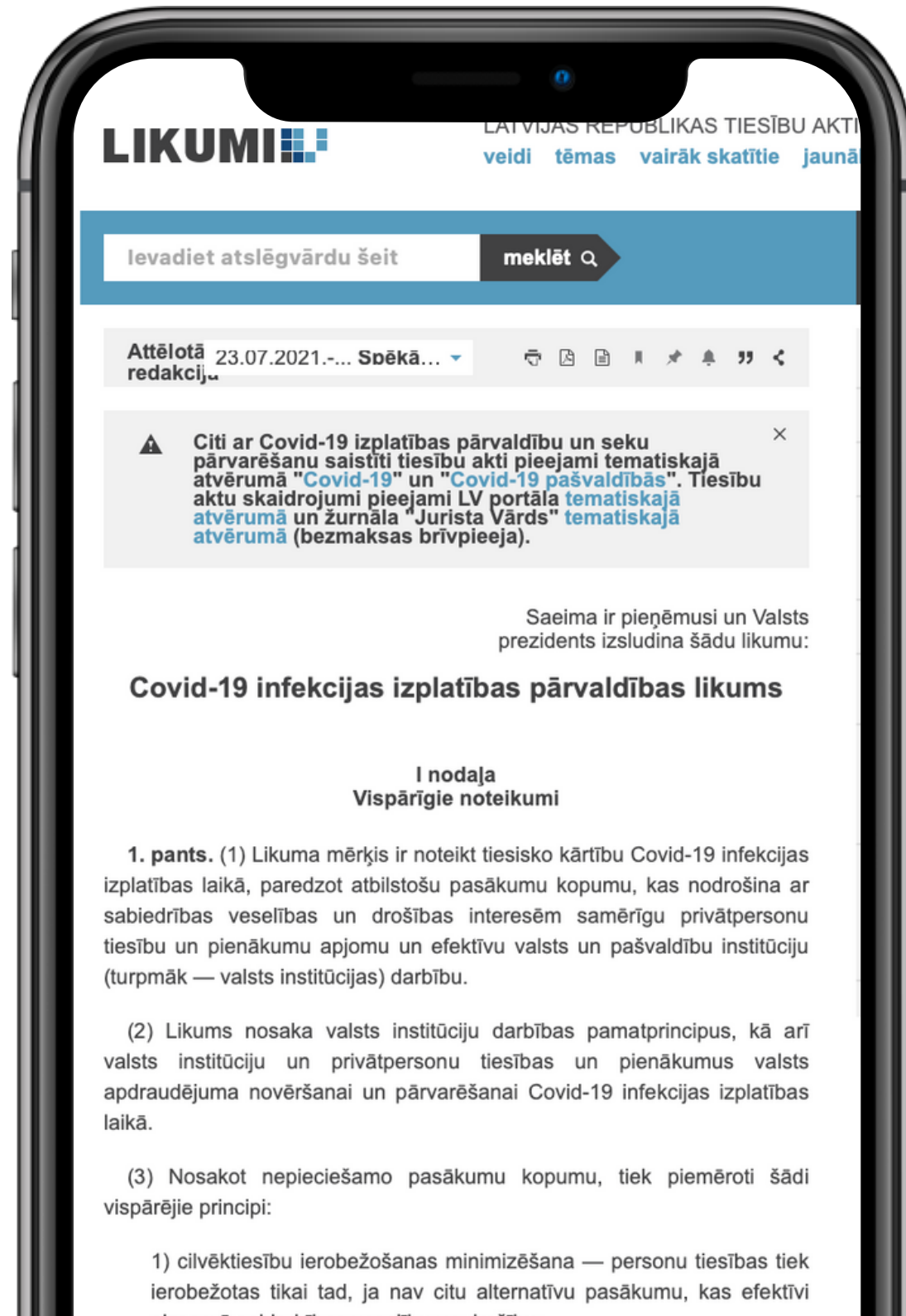
4

Ja pēc maksimālā atstādināšanas laika (3 mēn) vai dīkstāves darbinieka vainas dēļ, kura ilgst vairāk par trim mēnešiem, darbinieks (amatpersona) bez attaisnojoša objektīva iemesla nav ieguvis vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu,

darba devējam ir tiesības nekavējoties izbeigt darba (dienesta) tiesiskās attiecības ar viņu, izmaksājot atlaišanas pabalstu viena mēneša darba algas (mēnešalgas) apmērā, bet, ja darbiniekam noteikta akorda alga, - viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā.

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

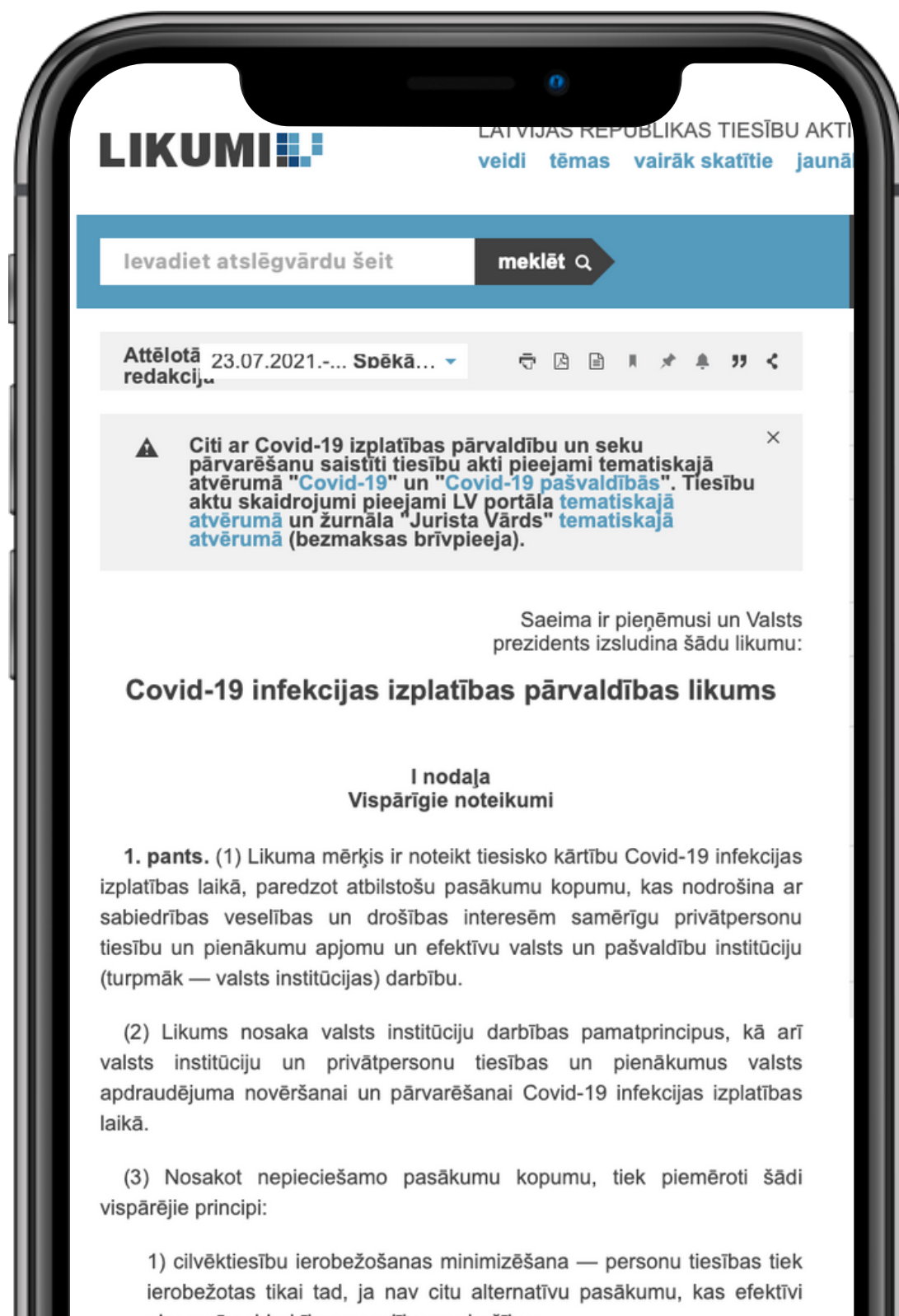
5 Darbinieks, kurš nav ieguvis vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, ir tiesīgs uzteikt darba līgumu, neievērojot Darba likuma 100. panta pirmajā daļā noteikto 1 mēneša uzteikuma termiņu.

Amatpersona, kura nav ieguvusi vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, ir tiesīga nekavējoties izbeigt dienesta attiecības.

6 Ja NBS karavīrs bez attaisnojoša iemesla nav ieguvis sertifikātu, viņu var atbrīvot atbilstoši Militārā dienesta likumam. Ja NBS civilais darbinieks nav ieguvis sertifikātu, viņš var uzteikt darba līgumu neievērojot uzteikuma termiņu.

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

7

Dēļ sertifikāta neesamības aizliegts izbeigt darba attiecības ar:

- grūtnieci;
- sievieti pēcdzemdību periodā līdz 1 gadam;
- sievieti, kas baro bērnu ar krūti, – visā barošanas laikā, bet ne ilgāk kā līdz bērna 2 gadu vecumam.

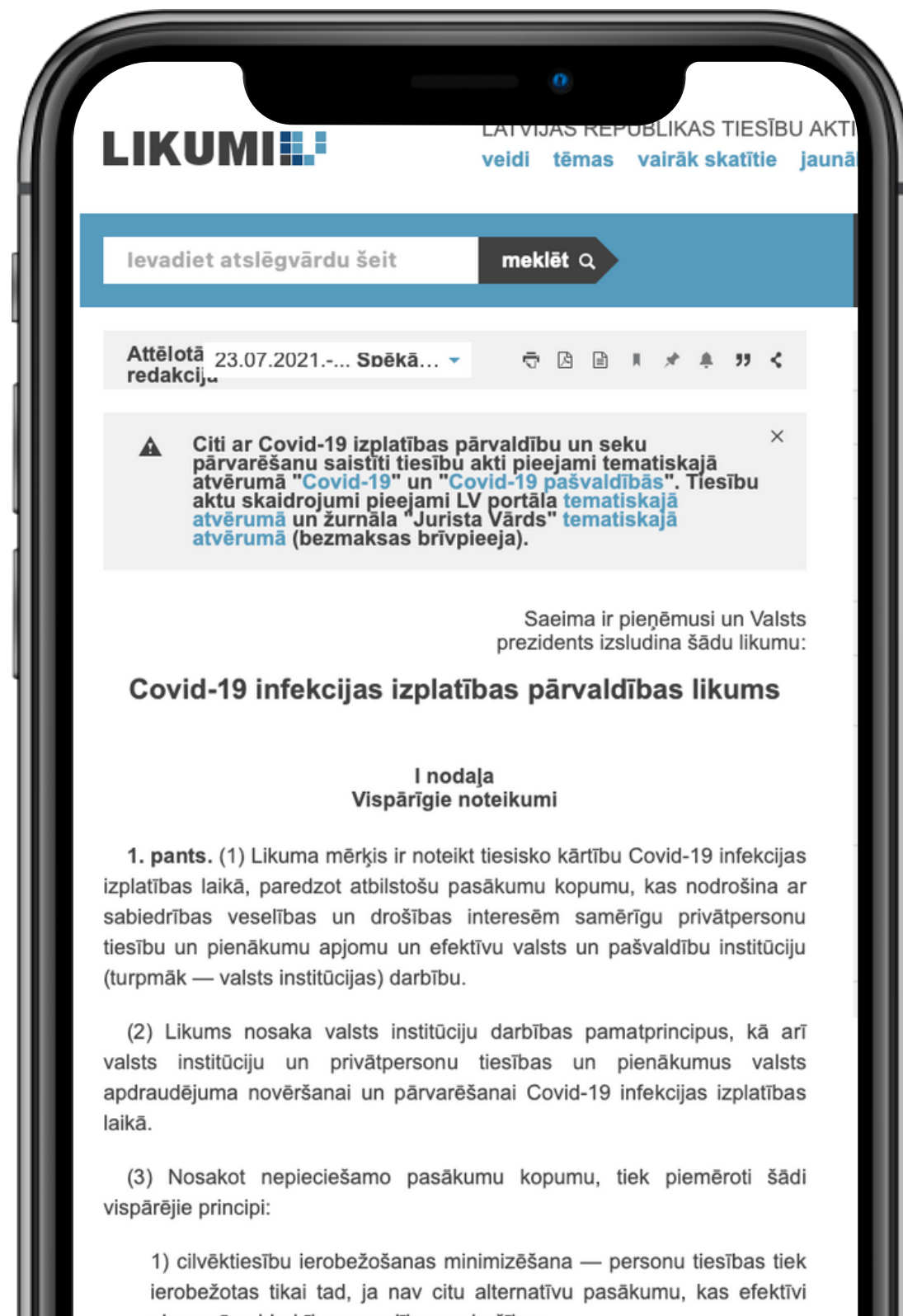
Ja šādu darbinieci atbilstoši šā panta trešajai daļai nav iespējams pārceļt citā piemērotā darbā (amatā, dienestā), darba devējam ir pienākums uz laiku piešķirt šādai darbiniecei (amatpersonai) atvaļinājumu, kura laikā tiek saglabāta iepriekšējā vidējā izpeļņa.

8

MK nosaka izņēmumus prasībai par vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta esību darba (amata, dienesta) pienākumu pildīšanai saistībā ar personas veselību.

atbrīvošana no darba*

*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants. Spēkā no 06.11.2021

Pārejas noteikumi

25. Ja darbinieks saskaņā ar drošības prasībām no darba (amata, dienesta) ir atstādināts pirms šā likuma 7.3 panta spēkā stāšanās dienas šā likuma 7.3 panta ceturtajā daļā paredzētais maksimālais atstādināšanas vai dīkstāves laiks skaitāms no dienas, kad darba devējs ir pieņēmis lēmumu par darbinieka (amatpersonas) atstādināšanu vai dīkstāvi."

N.B.

Darba attiecību izbeigšanas pamats nebūs Darba likums, bet gan Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7.3 pants.

Kopsavilkums

---

sertifikāti

valsts un pašvaldību institūcijās un kapitālsabiedrībās neatkarīgi no darba specifikas un riska, prasība pēc sertifikāta.

Privātais sektors bez sertifikāta var strādāt tikai attālināti.

Ja var strādāt tikai 90% attālināti?

Ja klātienē var strādāt viens pats kabinetā?

Nevar kā darbinieks attālināti, bet var uz uzņēmuma līguma pamata?

---

atstādināšana

atstādināšanas laikā (3 mēn) nav pienākuma saglabāt darba samaksu, darba devējs valsts pārvaldē nav tiesīgs maksāt.

Atstādināšanas laikā nav tiesības iegūt bezdarbnieka statusu.

Vai šajā laikā var būt [bez] apmaksātā, mācību / BK atvaļinājumā / citā prombūtnē?

---

*atbrīvošana**

Ja darbinieks nav ieguvis sertifikātu:

- darba devējs var atbrīvot tikai pēc atstādināšanas, izmaksājot 1 mēnešalgu;
- darbinieks var uzteikt darba līgumu nekavējoties.

Cik taisnīgs ir šāds ierobežots atlaišanas pabalsts?

Kāds būs atlaišanas kods - 25 "citi gadījumi"?

---

un tālāk

sertifikāts vai tikai attālināti?

Darba tiesības ārkārtējās situācijās laikā

Kaspars Rācenājs

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
jurists

www.arodbiedribas.lv

kaspars@ibas.lv

29800530